

Preses relīze
Luksemburgā, 2019. gada 5. septembrī

Lai uzlabotu Eiropas Komisijas rīkoto sabiedrisko apspriešanu efektivitāti, pie iedzīvotājiem jāvēršas ar labākiem publicitātes pasākumiem, secina revidenti

Jaunajā Eiropas Revīzijas palātas ziņojumā teikts, ka Eiropas Komisijas sistēma, kas paredz apspriešanos ar sabiedrību laikā, kad notiek ES tiesību aktu un politikas virzienu izstrāde un izvērtēšana, atbilst augstiem standartiem. Revidenti uzskata, ka atlasīto Komisijas nesen rīkoto sabiedrisko apspriešanu darbības rezultāti kopumā ir apmierinoši. Tomēr, lai veicinātu plašāku līdzdalību, viņi iesaka Komisijai uzlabot veidu, kādā tā vēršas pie iedzīvotājiem. Turklāt revidenti uzskata, ka tai ir labāk jāuzrauga un jāizvērtē iedzīvotāju ieguldījums, lai nodrošinātu aizsardzību pret rezultātu manipulēšanu.

Komisija apspriežas ar iedzīvotājiem un ieinteresētajām personām visās ES darbības jomās un visā politikas ciklā. Viņiem ir iespējas paust savu viedokli jebkurā posmā, sākot no ES politikas virzienu izstrādes līdz to izvērtēšanai, izmantojot portālu "Izsakiet viedokli". Komisija ik gadus rīko vairāk nekā 100 sabiedrisko apspriešanu.

Revidenti vērtēja, vai Komisijas rīkotās sabiedriskās apspriešanas efektīvi uzrunā iedzīvotājus un ieinteresētās personas, kā arī ņem vērā viņu sniegto ieguldījumu. Viņi caurskatīja nesenās tiešsaistē rīkotās apspriešanas, tostarp par sezonālo laika maiņu, migrācijas pasākumiem un lauksaimniecības politiku. Revidenti veica arī uztveres apsekojumu, lai noskaidrotu dalībnieku vispārējo apmierinātību ar apspriešanām.

*"Iedzīvotāju iesaiste sabiedriskajās apspriešanās ir ļoti svarīga, lai saglabātu ES demokrātisko leģitimitāti un nodrošinātu kvalitatīvu tiesību aktu un politikas virzienu izstrādi," teica par šo ziņojumu atbildīgā Eiropas Revīzijas palātas locekle **Annemie Turtelboom**. "Komisijai ir jā dara vairāk, lai sasniegtu mērķi, kas ir panākt sabiedrības līdzdalību ar labāko iespējamo iedzīvotājiem adresēto publicitātes pasākumu līmeni, un tai ir jāinformē dalībnieki par sabiedrisko apspriešanu iznākumu."*

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Lai gan revidenti atzīst Komisijas sistēmas atbilstību augstiem standartiem un dalībnieku vispārējo apmierinātību ar sabiedriskās apspriešanas procesu, viņi konstatēja nepilnības Komisijas īstenotajos publicitātes un atgriezeniskās saiknes pasākumos.

2018. gadā katrā apspriešanās piedalījās vidēji 2000 iedzīvotāju. Tas neattiecas uz “pulksteņa grozīšanas” apspriešanu, kurā tika saņemts rekordliels atbilžu skaits – 4,6 miljoni, kaut gan to lielākā daļa bija tikai no vienas dalībvalsts (Vācijas). Tomēr savā izlasē revidenti konstatēja arī tādu sabiedrisko apspriešanu, kurā bija piedalījušies tikai trīs cilvēki. Revidenti uzskata to par apliecinājumu tam, ka Komisijai ir jāuzlabo savi publicitātes pasākumi. Viņi iesaka Komisijai vairāk iesaistīt savus dienestus un iestādes dalībvalstīs, lai izplatītu vairāk informācijas par apspriešanām, un pielāgot savus saziņas kanālus tā, lai paplašinātu potenciālo dalībnieku diapazonu un aizpildītu visus informācijas plūsmas pārrāvumus. Saskaņā ar revidentu secinājumiem apspriešanās ar vizemāko atsaucības līmeni atšķirībā no tām, kurās šis līmenis bija visaugstākais, netika izmantoti dažādi saziņas kanāli, lai sasniegtu mērķauditoriju.

Līdzdalība bija lielāka arī tajos gadījumos, kad aptauja bija pieejama visās ES oficiālajās valodās. Tomēr revidenti secināja, ka nav skaidru kritēriju, lai izlemtu, vai apspriešanas var uzskatīt par tādām, kas interesē plašāku sabiedrību un kas tādējādi būtu jāturklāt. Viņi aicina Komisiju šādām iniciatīvām un “prioritārām” iniciatīvām galvenos dokumentus sniegt ES 24 oficiālajās valodās, lai tajās viegli un efektīvi varētu piedalīties visi iedzīvotāji. Turklāt aptaujām, kas reizēm ir garas un sarežģītas, ir jābūt vieglāk uztveramām.

Ļoti ticams, ka sagatavošanas posma informācija par apspriešanas mērķi un tās rezultātu plānoto izmantojumu labvēlīgi ietekmēs dalības līmeni un atbilžu kvalitāti. Revidenti aizrādīja, ka Komisija nav sistemātiski sagatavojusi un publicējusi savas apspriešanas stratēģijas vai citu iepriekšēju informāciju, un lūdza turpmāk to darīt pieejamu.

Revidenti arī ieteica Komisijai sniegt dalībniekiem savlaicīgu informāciju par apspriešanu iznākumu. Viņi secināja, ka atgriezeniskā saikne ar respondentiem nebija pietiekama: ziņojumu par rezultātiem reizēm vispār nebija vai arī tie tika sniegti ilgu laiku pēc tam, kad apspriešanas bija beigusies, un bieži vien tikai angļu valodā.

Kaut arī Komisijas datu analīze kopumā bija apmierinoša, revidenti brīdina, ka atbilžu derīguma pārbaudes ir nepietiekamas. Viņi aicina ievērot augstus datu apstrādes un drošības standartus, lai aizsargātu sabiedriskās apspriešanas procesu pret rezultātu manipulēšanu. Viņi iesaka Komisijai arī regulāri izvērtēt, vai sabiedriskās apspriešanas ir sasniegušas visus tām izvirzītos mērķus.

Piezīmes izdevējiem

ESAO ierindo Komisiju pirmajā vietā starp visiem tās dalībniekiem attiecībā uz iedzīvotāju iesaisti tiesību aktu izstrādē. Eiropas Parlaments 2018. gada lūdza ERP novērtēt, kādā veidā iedzīvotāji var tieši piedalīties visā ES tiesību aktu izstrādes procesā.

Ar īpašajiem ziņojumiem ERP iepazīstina Eiropas Parlamentu un ES Padomi, kā arī citas ieinteresētās personas, tādas kā valstu parlamenti, nozares un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji.

Īpašais ziņojums Nr. 14/2019 “Izsakiet viedokli!": iedzīvotāji piedalās Komisijas rīkotajās sabiedriskajās apspriešanās, bet publicitātes pasākumi nav pietiekami” ir pieejams ERP tīmekļa vietnē eca.europa.eu ES 23 valodās. Revidenti jau iepriekš ir publicējuši ziņojumus par labāku regulējumu un ES tiesību aktu ieviešanu praksē.

Saistībā ar šo ziņojumu preses pārstāvjus lūdzam sazināties ar

Damijan Fišer – E-pasts: damijan.fiser@eca.europa.eu

Tālr.: (+352) 4398 45410

Mob.: (+352) 621 55 22 24